

Argo je bila slavna Hitra (ladja). Z Atenino pomočjo jo je zgradil Argos, Friksov sin. Mornarji na njej pa so bili Argonavti (Argo-navti). Z njo so se junak Jazon, učenec pametnega kentavra Hirona, kot poveljnik in njegova skupina petdesetih grških junakov - Argonavtov odpravili iskat Zlato runo (Ovnov kožuh). Boginja modrosti Atena je ladjo pozneje postavila na nebo kot ozvezdje, da bo tam večni spomenik na ladjo in njihovo potovanje, ki je bilo polno nevsakdanjih dogodivščin.

Zgodba o Argonavtih

Vsak jo pove malo drugače in bolj slikovito, in v tem je čar mitov.

Predno so zgradili hitro ladjo Argo, so bile grške ladje majhne in slabo opremljene. Mornarji si z njimi niso upali pluti daleč od obale. Ladja Argo pa je bila prva tako velika in zanesljiva, da so jo lahko uporabljali za potovanja daleč od obale. Imela je jambor in jadra. Urejene je imela bivalne prostore za okoli 50 ljudi in veslaško posadko, ki je veslala, kadar ni bilo dovolj vetra. Kako pluti v pravo smer tudi ponoči, je rešil pametni kentaver Hiron, ki je prvi izrisal ozvezdja. Tiste, ki so upravljali z ladjo, je naučil uporabljati ozvezdja za orientacijo.

Na ladjin kljun je boginja Atena, njihova pokroviteljica, pritrdila kos hrastovega lesa, ki je imel čarobno moč govorjenja in predvidevanja. Na tako mesto gaje postavila zato, da je lahko opozarjal na morebitne preteče nevarnosti. Ladjo so zgradili iz borovega lesa, ki so ga spravili z gora do obale.

Ko je bila ladja dograjena in pripravljena za splovitev, pa se je zataknilo. Niso je mogli premakniti, dokler ni priskočil na pomoč Orfej, najboljši glasbenik tistega časa. Tako dobro je znal brenkati na liro in peti pesmi, da je očaral vse živo in mrtvo. S svojo milo zvenečo glasbo je celo drevesa in skale spravil do plesa. Orfej je vzel svojo liro v roke in zapel pesem starega mornarja. Ladja Argo je ob bučnem odobravanju velikanske množice, ki se je zbrala, da bi videla splovitv mogočne ladje, začela počasi drseti v vodo. In ladja je polagoma splovila.

Med petdesetimi člani posadke je bilo poleg Argosa in Jazona tudi mnogo legendarnih grških junakov, tako velikan Herkul, ki je premagal Zmaja in ukrotil Kerberja, dvojčka - vojščaka Kastor in Poluks, Tezej, ki je ubil Minotavra, Ahil, največji junak pri obleganju Troje, slavni zdravilec Eskulap, ki je znal mrtve obuditi v življenje, in še številni drugi za blišč oklepov in zmag vnetih junakov.

Po dolgem potovanju so Argonavti pripluli v Kolhido na vzhodni obali Črnega morja, kjer je bilo v svetem grobu zakopano Zlato runo (ena verzija).

Čuval ga je zmaj, ki ni nikoli zaspal. Jazon je zahteval od kralja te dežele, naj se mu vda in mu izroči runo. Kralj se je s tem strinjal, vendar pod pogojem, da Jazon uspešno opravi dve nalogi. Obe sta se zdeli popolnoma neizvedljivi. Kralj je bil prepričan, da Jazon nima nobene možnosti.

Prva naloga je od Jazona zahtevala, da vpreže v plug dva mogočna bika, ki jima iz nozdrvi puhata takšna ognjena plamena, da v trenutku zgori v pepel vse, kar oplazi njuna ognjena sapa. Nato je moral Jazon z njima zorati njivo in na njej posejati zobe legendarnega zmaja. Iz semen - zob bi morala takoj zrasti skupina oboroženih srditih mož, ki so pripravljene, da se uprejo in ubijejo tistega, ki je posejal zobe.

Medeja, kraljeva hči, se je zaljubila v Jazona. Ker ji je obljubil, da jo bo odpeljal domov in se z njo poročil, mu je pomagala. Dobro je znala čarati. Jazonu je vtrela v kožo mazilo, ki ga je zaščitilo pred ognjeno sapo bikov. Dala mu je tudi talisman, ki spremeni divje živali v krotke in ubogljive. Tako bo oba bika zlahka vpregel v plug.

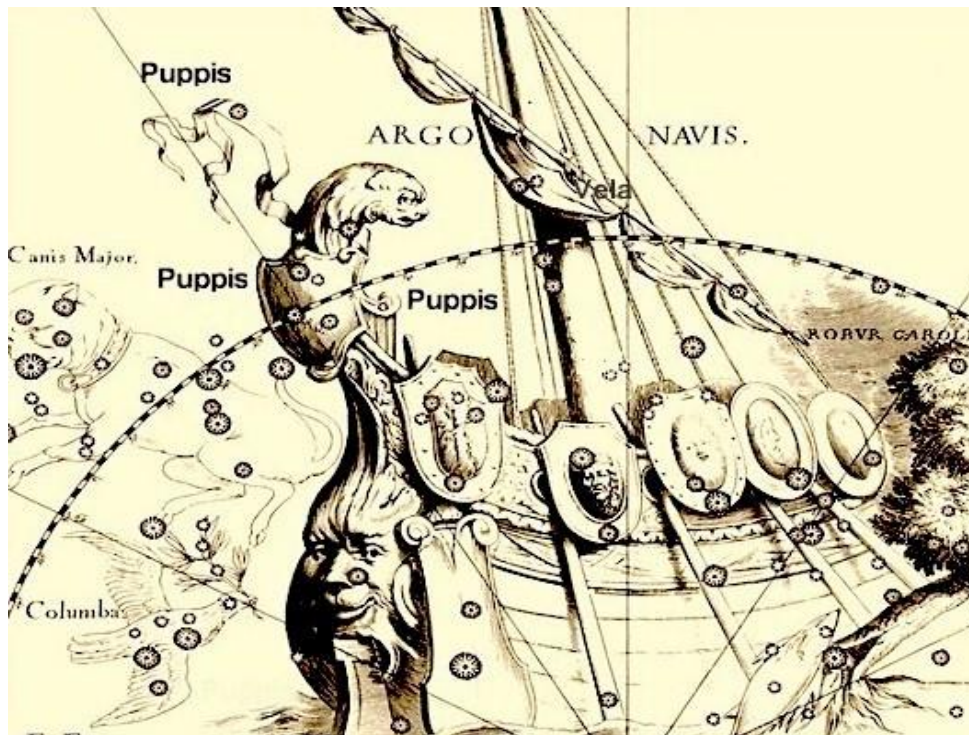
Ko je bilo polje zorano in so oboroženi možje v trenutku zrasli iz posejanih semen – zmajevih zob, se je Jazon ravnal po Medejinih nasvetih. Na vojščake je začel metati kamenje. Ker niso vedeli, kdo meče kamenje, je vsak začel kriviti svojega soseda. Obrnili so se drug proti drugemu. Borili so se tako srdito, da so se pobili med seboj.

Znamenito legendarno pot(ovanje) Argonavtov; čez naše kraje pot ni povsem pravilno narisana.

Še enkrat je Medeja pomagala Jazonu. Dala mu je tekočino, ki jo je brizgnil v oči vedno budnega zmaja, ki je čuval Zlato runo. Ko je začela tekočina učinkovati, zmaj ni mogel več gledati in je zaspal. Tako je Jazon lahko izpulil zmaju zobe za prvo nalogo in nato vzel Zlato runo.

Po uspešno opravljenih nalogah bi najbrž Jazon s tovariši lahko v miru zapustil deželo, če ne bi z njim zbežala Medeja. Njen nasilni oče je takoj za njimi izplul z ladjo in jih zasledoval. Medeja je uporabila vse svoje čarovniško znanje in begala zasledovalce, da jih niso mogli dohiteti in zajeti.

Ozvezdje Ladja Argo (Argo Navis), iz naših krajev viden le del Krme (Puppis). Prvotno je bilo to ozvezdje ogromno in veličastno. Razprostiralo se je široko čez nebo. Vsebovalo je več kot 800 s prostim očesom vidnih zvezd. Ker se je bilo v takem ogromnem ozvezdju težko znajti, so se astronomi odločili, da ga razdelijo na tri manjše dele: Karino (Kobilica – gredelj ladje), Krmo in Jadro (Vela).

Ladja Argo je bilo včasih glavno ozvezdje na južni nebesni polobli. Njegove vodilne zvezde Kanop, ki je druga najsvetlejša na nebu, iz naših krajev ne vidimo. Vidijo pa jo že opazovalci iz južne Grčije, Italije in Španije. Opazovalci Sredozemlja so opazovali te zvezde zelo nizko nad južnim obzorjem. Zdele so se jim kot oddaljena ladja, ki pluje vsak dan od vzhoda do zahoda prek neba. Najbrž so na to skupino zvezd že od vsega začetka gledali kot na ladjo. Grki so jo pač imenovali Argo. V ozvezdju Ladja Argo so astronomi leta 1843 opazovali nenaden izbruh zvezde Ete Argo (sedaj Eta Karine), ki je bila nekaj časa druga najsvetlejša zvezda na nebu, le Sirij je bil svetlejši od nje.

Kraljevemu zasledovanju so ubežali tako, da so zapluli iz Črnega morja v Donavo, pri Beogradu v Savo, pri Ljubljani pa po Ljubljanici do Vrhnike (Nauportus - Novo pristanišče). Tu so ladjo razstavili, jo preko Krasa prenesli do Jadranskega morja, jo obnovili, se ponovno vkrcali in odpluli.

Pot domov je bila dolga in dogodivščin še zdaleč ni bilo konca. Na veliko preizkušnjo so naleteli, ko so pluli med Scilo in Karibdo. Kot gore veliki valovi so strašili, da bodo mornarje vrgli ob skalnate čeri Scile. Veliki vodni vrtinci Karibde pa so hoteli pogoltniti ladjo. Ko so ušli tem nevarnostim, so se približali otoku, kjer so živele Sirene, prelepe mladenke. Mornarjem so lepo prepevale in jih vabile na obalo, od koder se ne bi nihče več vrnil. Pele so o sreči in brezskrbnem življenju na otoku. Toda preglasila jih je prepričljiva Orfejeva pesem o domu in domačih, ki že težko čakajo njihovega povratka.

Tako je Argo plula mimo Siren in drugih za življenje mornarjev nevarnosti. Srečno in zmagoslavno je priplula v Grčijo. Tam sta se med proslavljanjem povratka v čast pogumnim junakom poročila Jazon in Medeja. Ladjo so potegnili na obalo in jo posvetili kot spomenik boginji Ateni, ki je ob dograditvi ladjo blagosloвила in bila tudi zaščitnica ladji in stala ob strani Argonavtom ves čas njihovega znamenitega potovanja.

Potem pa je Atena slavno ladjo ponesla na nebo med zvezde in jo tam pripela kot mogočno ozvezdje v večni spomin na ladjo in njene pogumne mornarje-junake, ki so z njo prepotovali tako dolgo in nevarno pot po morju kot nobena druga grška ladja prej.